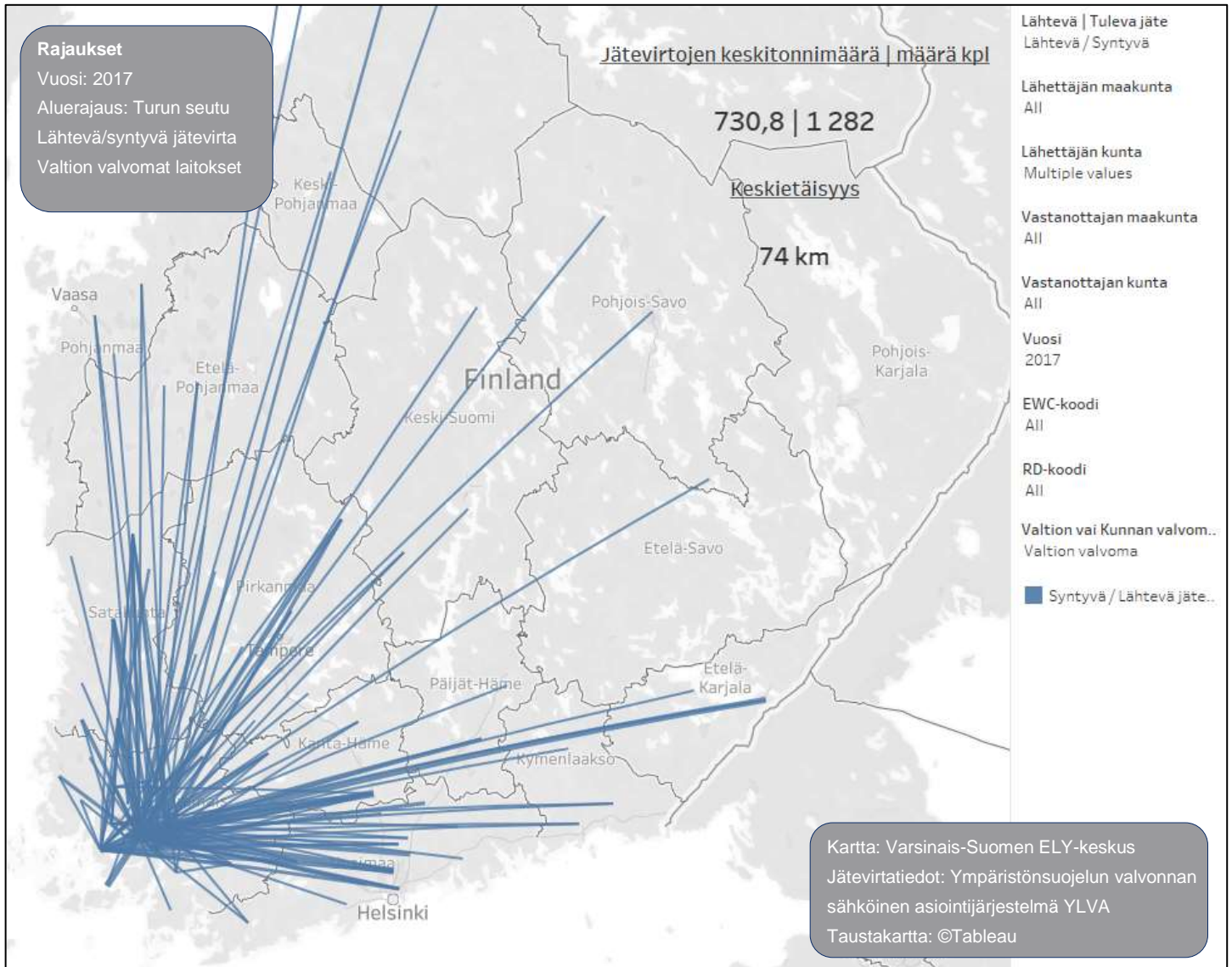

YLVA-visualisointi: Turun seudun jätevirrat

Kartassa Turun seudulla toimivien valtion valvomien ympäristöluvanvaraisten laitosten kirjaamat syntyvät/lähtevät jätevirrat vuonna 2017 kunnan keskipisteen tarkkuudella.

Visualisoinnin sisältö

Visualisointi sisältää kaikki vuonna 2017 syntyväksi/lähteväksi YLVA-järjestelmään kirjatut jätevirrat, joiden lähtöpiste on [Turun seutukunnan](#) alueella. Mukana ovat valtion valvomat laitokset. Kuvasta selviää lisäksi jätevirtojen kokonaismäärä (1609) sekä niiden keskitonnimäärä ja keskietäisyys. Kohteet on merkitty kunnan keskipisteisiin, joten kahden kunnan välillä voi olla vain yksi viiva, joka sisältää useita virtoja. Kunnan sisällä liikkuvat virrat ovat mukana, mutta niiden etäisyys on nolla (kunnan keskipisteestä kunnan keskipisteeseen).

Noin neljännes (27,4 %) Turun seudulta lähtöisin olevasta syntyvästä/lähtevästä jätteestä on lähtöisin jätteenkäsittelyn piiristä, eli se on syntynyt mahdollisesti Turun seudun ulkopuolella, mutta käsitelty seudulla. Se on myös mahdollisesti kirjattu kahteen kertaan (alkuperäinen lähtöpiste + jätteenkäsittelylaitos).

Kartan jäte-eristä pisimmälle matkasi erä metallia - linnuntietä 600km matkan Tornioon. Yli puolet visualisoinnin jätevirroista syntyvät kolmessa EWC-koodien nimeryhmässä: 17 *rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet*, 19 *jätehuoltolaitoksissa, erillisissä jätevedenpuhdistamoissa sekä ihmisten käyttöön tai teollisuuskäyttöön tarkoitetun veden valmistuksessa syntyvät jätteet* sekä 20 *yhdyskuntajätteet*.

Taustatiedot

Varsinais-Suomen ELY-keskus julkaisee vuoden 2020 alusta alkaen YLVA-tietokannan (ympäristönsuojelun valvonnan sähköinen asiointijärjestelmä) jätedataa visualisoituna. Tietokanta sisältää jätetiedot valtion valvomista ympäristöluvanvaraisista laitoksista, jotka tuottavat valtaosan Suomen jätteistä. YLVA-järjestelmä on luotu ennen kaikkea ympäristöhallinnon valvontatyöhön.

Tietokantaa ei ole rakennettu ensisijaisesti tilastointitarkoituksiin, mutta se antaa kuitenkin kattavaa tietoa jätteiden syntypaikoista ja liikkeistä Suomessa sekä suuruusluokan eri jätelajien määristä. Visualisointien tavoitteena on hyödyntää YLVA-dattaa muun muassa kiertotalouden edistämisen tarpeisiin sekä luomaan nykyistä kattavampaa kuvaa jätteiden liikkeistä. Visualisoinneista on lisäksi hyötyä kansallisen, maakunnallisen ja kunnallisen tason jätemassojen sekä niiden koostumusten arvioinnissa.

Jätteen määrän ja koostumuksen visualisointi

Ympäristöluvanvaraiset valtion valvomat laitokset raportoivat itse järjestelmään laitokseen tulevan (tuleva/käsitelty) ja sieltä lähtevän (syntyvä/lähtevä) jätteen. Nämä virrat voivat olla osin päällekkäisiä, sillä sama virta voidaan yhdessä laitoksessa kirjata lähteväksi ja toisessa tulevaksi, eikä virtoja pystytä koneellisesti tunnistamaan samoiksi. Tästä syystä jätemääriä ja koostumuksia tarkasteltaessa on usein mukana visualisoinnissa vain lähteväksi (syntyvä/lähtevä) kirjattu jäte. Lähtevät jätevirrat sisältävät tuotannosta peräisin olevat jätteet, joiden hyödyntämispotentiaalin selvittäminen on kiertotalouden kannalta merkittävää. Lähtevät jätevirrat eivät kata niitä jätteitä jotka ovat peräisin muualta kuin valtion valvomista ympäristöluvanvaraisista laitoksista (esim. pääosa yhdyskuntajätteistä).

Jätevirtojen visualisointi

Kun tarkastellaan jätteen liikettä kartalla, voidaan mukaan ottaa sekä tuleva että lähtevä jäte, sillä huomio keskittyy jätteen liikkumiseen, ei kokonaismäärään. Kartassa sama jäte voi siis liikkua useaan kertaan.

Tulevat jätevirrat kattavat käsiteltäviksi tuottavat jätteet ja suurin osa käsitelijöistä on jätteenkäsittelylaitoksia.

YLVA-tietokannassa ja/tai visualisointityökalussa jätteet luokitellaan seuraavilla tavoilla ja jokainen kohta on suodatettavissa visualisointien tarpeisiin:

- * vuosi (2006-2017, vuoden 2018 tiedot keväällä 2020)
- * syntyvä/lähtevä jäte sekä tuleva/käsitelty jäte
- * vastaanottavan ja lähettävän laitoksen kunta
- * vastaanottavan ja lähettävän laitoksen maakunta
- * yrityksen päätoimiala
- * [EWC-koodi](#) kertoo jätteen laadun (esim. maataloudessa syntyvä muovijäte)
- * [RD-koodi](#) kertoo mitä jätteelle tapahtuu (esim. loppusijoitus, uudelleenkäyttö)

Tiedot perustuvat toiminnanharjoittajien vuosittain valvontaviranomaiselle raportoimiinsa jätemääriin.

Lisätiedot: tiedotus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
<http://www.ely-keskus.fi/web/ely/varsinais-suomi-materiaalivirrat>